

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimyndigheten

Yttrande över förslag till föreskrifter om att lämna uppgifter till den officiella energistatistiken

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Remissen avser förslag till två föreskrifter, som ersätter befintliga på samma områden, om energistatistik med tillhörande konsekvensutredningar.

Förslagsställaren har beskrivit flertalet delasppekter på ett godtagbart sätt. Redovisningen av kostnader är tillräcklig för att förstå den ekonomiska påverkan även om vissa mindre inkonsekvenser förekommer i de summerade beloppen. Förslagsställaren har också beskrivit överväganden kring alternativa lösningar.

Vidare har redovisningen av EU-rätt och om förslaget går utöver minimikraven bedömts som otillräcklig. Även om relevanta EU-instrument identifierats och syftet att uppfylla rapporteringskrav framgår tydligt, saknas en uttrycklig redogörelse för om föreskrifterna överensstämmer med EU-rätten och om någon del av insamlingen överskrider EU:s minimikrav. Redovisningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag är ofullständig. Samtliga övriga delasppekter bedöms vara tillräckligt beskrivna.

Sammantaget finner Regelrådet att konsekvensutredningen i huvudsak är väl genomarbetad och att flera av delasppekterna redovisats på ett tillfredsställande sätt.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen sammantaget uppfyller kraven.

Innehållet i förslaget

Förslaget innebär komplettering av uppgiftsskyldigheter för företag gällande viss statistik på två områden. Förslaget avser en ny föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötrest. Genom detta upphävs föreskrifter (STEMFS 2020:4). Den nya föreskriften kompletterar uppgiftsskyldigheten med uppgifter om mängd nyttiggjord CO₂, rötsubstrat som restprodukt från jordbruk samt import och export av biogas (LBG och biogas via gasnät).

Förslaget avser också en ny föreskrift om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag. Genom detta upphävs föreskrifter (STEMFS 2021:11). Ändringen innebär att uppgiftsskyldigheten kompletteras med uppgift om värmepumpar (typ och antal) för uppvärmning av industribyggnader; den tidigare frivilliga frågan görs obligatorisk och ska användas som underlag till den nationella energibalansen.

De nya föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026.

Bedömning av delasppekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresters framgår att Energimyndigheten vill lägga till fler uppgifter som efterfrågas av statistikanvändare samt för de internationella rapporteringarna avseende klimatmålen.

Förslagsställaren beskriver att EU har uppdaterat gjort ett ändringsförslag av direktiv 2028/2001 för att främja användningen av förnybar energi. Uppdateringen av reglerna är en del av den europeiska gröna given och "55 %- paketet". Syftet är att säkerställa att dessa regler är anpassade till dess klimatneutralitetsmål för 2050 och till dess mål att minska nettoutsläppen av växthusgaser med 55 % till år 2030. Reglerna har också ändrats för att genomföra planen RE-Power EU, som syftar till att minska EU:s beroende av rysk olja och gas.

Klimatrapporteringsförordningen (2014:1434) med tillägg (2021:1292) innebär bland annat att Statens energimyndighet ska beräkna och kvalitativt bedöma effekter av beslut under året som bedöms ha betydande påverkan på utvecklingen av utsläpp och upptag av växthusgaser. Europaparlamentets och rådets förordning (1099/2008) styr rapportering av energistatistik inom unionen för att säkerställa enhetliga och jämförbara data om energitillgång, produktion och konsumtion och innehåller regler för vilka uppgifter som ska samlas in av ekonomiska aktörer, vilket kan inkludera data om olika energikällor, energiproduktion, förbrukning och lagring.

Förslagsställaren konstaterar vidare att biogas och dess bidrag till minskade koldioxidutsläpp (CO₂) blivit viktigare för att kunna följa upp dess miljöpåverkan. De tillagda uppgifterna i undersökningen produktion och användning av biogas och rötresters bedöms som nödvändiga för att kunna följa de uppsatta målen för att bekämpa klimatförändringarna. Därför, skriver förslagsställaren, behöver undersökningen kompletteras med fler uppgifter som berör biogasimport och export, fler rötsubstrat samt mängden nyttiggjord CO₂.

Tillägget avseende nyttiggjord CO₂ innebär att företagen rapporterar den mängd koldioxid som kan ersättas genom att producera biogas i stället för fossil metangas och denna mängd ska rapporteras enligt Klimatrapporteringsförordningen. Rötsubstrat som restprodukt från jordbruk är en ny variabel som rapporteras enligt samma förordning. Import/export av kvantiteter av flytande biogas (LBG) respektive den biogas som förs in via gasnätet läggs till för att uppfylla krav enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor samt för ett bättre statistikunderlag som krävs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008.

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag anges att år 2024 fattade regeringen beslut om att bland annat förändra Energimyndighetens statistikområde *Tillförsel, användning och effektivisering av energi*. Ändringarna får till följd att undersökningarna om industrins energianvändning behöver kompletteras med en fråga med uppgiftsskyldighet om antal installerade värmepumpar. Frågan behövs för att kunna tydliggöra hur mycket

byggnadernas energiprestanda ökat kontra hur mycket som beror på installationen av värmepumpar genom att energi tas upp av värmepumparna från omgivningen och tillförs byggnaderna.

Det framgår att dessa uppgifter kommer att efterfrågas av andra myndigheter, departement, kommuner, branschorganisationer, EU-organ och övriga intressenter. Insamlingen kommer att användas som ett underlag för Sveriges uppföljningar av EU-regleringar om förnybar energi och som underlag i nationella utredningar.

Regelrådet finner att beskrivningen av problem och syfte är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

I konsekvensutredningarna anges att om insamlingen inte förändras kan Energimyndigheten inte fullgöra sitt ansvar som statistikansvarig inom områdena. Vidare anges att användarna av statistiken inte kommer att ha nödvändigt underlag för utredning, planering, jämförelser och beslut.

Enligt Regelrådet är beskrivningen tillräcklig för att förstå konsekvenser av om ingen åtgärd vidtas. Det hade varit önskvärt och bidragit till förståelsen om förslagsställaren även hade beskrivit vilka konsekvenser som kan uppstå på längre sikt om ingen åtgärd vidtas.

Regelrådet finner att redovisningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

I konsekvensutredningen rörande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresterna uppges att en alternativ lösning utan insamling av uppgifter inte är tänkbar då denna undersökning även ligger till grund för internationella rapporteringar inom energi och miljöområdet. Energimyndigheten har undersökt andra administrativa register. Enligt förordning om statligt stöd till produktion av viss biogas samlas uppgifter in från företag som har biogasanläggningar och anläggningar som rötar gödsel. Det är dock inte alla företag som ansöker om stöd, det finns svårigheter med att koppla företagets organisationsnummer och detta stöd täcker inte hela kalenderåret, uppges förslagsställaren, vilket gör att uppgifterna inte kan användas som en alternativ lösning.

I konsekvensutredningen rörande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag uppges att Energimyndigheten planerar att försöka skapa ett register med byggnader där beståndet av byggnader kompletteras med tillhörande energideklarationer. Om Energimyndigheten kunde framställa statistik av registerdata uppskattar förslagsställaren att belastningen för företagen att lämna uppgifter skulle minska. Det är dock osäkert vad den lösningen kan ge och när i tid den kan vara klar, skriver förslagsställaren. Om ett sådant register kan nå samma kvalitet som en enkätundersökning är också osäkert och för att utvärdera kvaliteten i ett register behövs även enkätundersökningen som underlag. Ett annat alternativ skulle kunna vara att köpa denna information av lämplig branschorganisation, det skulle dock krävas en utvärdering av tillförlitligheten av sådan information.

Enligt Regelrådet finns det i båda konsekvensutredningarna beskrivande motiveringar till varför alternativa lösningar inte är möjliga eller lämpliga.

Regelrådet finner att redovisningen av alternativa lösningar är godtagbar.

Berörda företag

I konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresters beskrivs att berörda uppgiftslämnare uppskattas till 100 företag fördelade på 46 större, 49 medelstora och 5 mindre företag. Företagen producerar samt distribuerar biogas och som tillhör branscherna (med indelning enligt SNI 2007): SNI 01 (gårdsanläggningar), SNI 37 (avloppsreningsverk), SNI 35 210 (Framställning av gas) samt SNI 38 210 (behandling och bortskaffande av icke-farligt avfall).

Av konsekvensutredningen framgår att marknadsandelarna varierar och att både producenter och distributörer ingår. Det framgår att uppgifterna avser aktörer som producerar och/eller distribuerar biogas och rötresters.

I konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag beskrivs att uppgiftslämnare till undersökningen Industrins energianvändning är företag inom SNI 05-33 som har mer än 9 anställda. Det är en totalundersökning som går ut till cirka 7 000 företag. För undersökningen Industrins energianvändning i småföretag är det företag inom SNI 05-33 med 9 eller färre anställda och den genomförs vart femte år med cirka 4 000 företag i urvalet.

Enligt Regelrådet finns antal, bransch, och storleksfördelning redovisat. Uppgifterna är tillräckliga för att identifiera kretsen av berörda företag.

Regelrådet finner att redovisningen av berörda företag är godtagbar.

Påverkan på företagets kostnader och intäkter

I konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresters gör förslagsställaren bedömningen att inga förändringar uppstår i företagets produkter, tjänster, investeringar, försäljning, resursanskaffning, resursutnyttjande eller verksamhetsfunktioner i övrigt till följd av föreslagna uppgiftskrav.

Årlig tidsåtgång till följd av nya uppgiftskrav uppskattas i konsekvensutredningen till 98,5 timmar för cirka 100 företag, med schablon 1 000 kr/timme (totalt 98 500 kr). Per variabel redovisas: nyttiggjord CO₂ 84 000 kr, rötsubstrat 12 500 kr samt import/export där tabell anger 2 000 kr. Engångskostnader för IT-system uppgår till 50 000 kr. Total kostnad 2026 för företagets tillkommande administrativa kostnader till följd av förslaget summeras till 148 500 kr för samtliga 100 berörda företag.

I texten uppges att import/export uppgår till 1 900 kr och tabellen uppgår till 2 000 kr. I storleksklass-tabellen summerar 98 500 kr, medan efterföljande brödtext anger 93 575 kr.

Förslagsställaren anger inte några effekter på företagets intäkter. Det konstateras att försäljningen inte bedöms påverkas av de föreslagna uppgiftskraven.

Regelrådet finner att presentationen delvis inkonsekvent: import/export redovisas med två olika belopp (1 900/2 000 kr) och totalbeloppet 93 575 kr i text stämmer inte med tabellsumman 98 500 kr. Att uppgifterna skiljer sig åt gör att tydligheten minskar även om skillnaden i det här ärendet är tämligen obetydlig. I konsekvensutredningen redovisas

kostnader för administrativa timmar och en engångskostnad för IT-anpassning till följd av förslaget.

Konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag uppges att Energimyndigheten har minimerat de uppgifter som behöver lämnas så långt det går och myndigheten använder schabloner för de faktiska energiberäkningarna.

En grov överslagsberäkning av kostnaden för att göra frågan om värmepumpar obligatorisk, $1/12 \text{ h} * 1\,000 \text{ kr/h} * 7\,000 \text{ företag}$, knappt 0,6 miljoner kronor för företagen som kollektiv. Förslagsställaren uppmärksammar att undersökningen tar hänsyn till att en stor andel inte svarar. För enskilda företag kan kostnaden variera beroende antal värmepumpar, enligt förslagsställaren.

Vidare uppges att Energimyndigheten inte bedömer att förändringen av undersökningen kommer att påverka företagen i någon större utsträckning; inte deras produkter, tjänster, produktion (investeringar), försäljning, resursanskaffning, resursutnyttjande eller verksamhetsfunktioner i övrigt.

Enligt Regelrådet finns uppskattning av tidsåtgång, schablonkostnader, antal företag som berörs och även totalsummor för hur stor den kostnadmässiga påverkan blir. Detta gör att det går väl att förstå den påverkan som uppkommer i form av ökade kostnader. Det hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om det också hade tydliggjorts hur tidsåtgång har uppskattats, vilket tidsmässigt spann som förväntas för skilda företag att svara på enkäter. Gällande intäkter konstaterar förslagsställaren att ingen påverkan uppkommer då ingen förändring sker av försäljning av produkter och tjänster.

Regelrådet finner att redovisningen av kostnader och intäkter är godtagbar.

Påverkan på konkurrens

I båda konsekvensutredningarna görs bedömningen att konkurrensen inte påverkas och hänvisar till att uppgifter omfattas av sekretess inom den officiella statistiken.

Regelrådet konstaterar förslagsställaren uppger att ingen påverkan på konkurrensen uppkommer. Det hade varit önskvärt att detta hade motiverats vidare. Regelrådet finner dock inte skäl att ifrågasätta förslagsställarens bedömning.

Regelrådet finner att redovisningen av konkurrensförhållanden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

I konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresters anges att ingen särskild hänsyn tagits till små och medelstora företag då undersökningen är en totalundersökning. I konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag uppges att ingen beskrivning av om särskild hänsyn är möjlig att ta till små och medelstora företag.

Enligt Regelrådet finns beskrivning av särskilda hänsyn till små och medelstora företag endast i viss utsträckning i den första konsekvensutredningen.

Regelrådet finner att redovisningen av särskild hänsyn till små företag är bristfällig.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Förslagsställaren anger för undersökningen om produktion och användning av biogas och rötresten att företag i vissa fall kan undantas från uppgiftsskyldighet om särskilda skäl föreligger. Den som är skyldig att lämna uppgifter kan ansöka om undantag till Statens energimyndighet.

För undersökningen om industrins energianvändning anges att Energimyndigheten har minimerat de uppgifter som behöver lämnas och att myndigheten använder schabloner för de faktiska energiberäkningarna i syfte att minska den administrativa bördan för företagen.

Regelrådet finner att redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren beskriver att ikraftträdande för båda föreskrifterna är satt till 1 januari 2026.

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresten beskrivs att för de företag som bedriver biogasverksamhet som tidigare inte besvarat enkäten och de eventuella företag som tillkommer i takt med nybyggnation av biogasanläggningar är det nödvändigt med informationsinsatser i form av tydliga instruktioner och avsättande av mer resurser för att besvara frågorna. Insamlingen kommer göras via en inskickad fil som kommer läsas in via ett elektroniskt webbinsamlingsverktyg på samma sätt som tidigare insamlingsomgångar. Detta gör det möjligt att ha inbyggda hjälpkontroller för uppgiftslämnarna.

Uppgiftslämnare kommer också att kunna besvara enkäten brevlades.

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag beskrivs att undersökningen genomförs under perioden mars – juni 2025 precis som tidigare år. Det ordinarie missivet som skickas ut till uppgiftslämnarna ska innehålla information om att frågor om värmepumpar lagts till för insamlingsomgången.

Regelrådet utgår från att skrivningen att undersökningen genomförs mars–juni 2025 är en felskrivning och avser år 2026,

Regelrådet finner att redovisningen av tidpunkt för ikraftträdande och behov av informationsinsatser är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresten anges att resultat ska publiceras 4–5 månader efter avslutad insamling. Därefter genomförs utvärdering, inklusive uppgift om faktisk svarstid och jämförelse med föregående år.

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag anges att efter genomförd undersökning sammanställs resultaten som publiceras 4 – 5 månader efter datainsamlingen avslutats. Därefter kommer en utvärdering av aktuell undersökningsomgång göras där inflödet av uppgifterna och kvaliteten på data kommer att granskas. I samband med granskningen kan resultaten av de nya frågorna utvärderas och hur de belastat företagets tid för uppgiftslämnande.

Enligt Regelrådet finns en beskrivning av när konsekvenser kan utvärderas. Uppgifter om hur detta kan ske har beskrivits i viss mån.

Regelrådet finner att beskrivningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas är godtagbar.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om produktion och användning av biogas och rötresters anges att statistiken från undersökningen ska ligga till grund för rapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 om energistatistik samt enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 om främjande av energi från förnybara källor. Det anges vidare att EU-regleringarna innehåller krav på vad som ska rapporteras, medan hur undersökningen genomförs inte är reglerat, men att statistikframställningen bör följa European Statistics Code of Practice. Myndigheten bedömer sammantaget att undersökningen ligger i linje med kraven på officiell statistik. Underlaget anger inte om någon del av insamlingen går utöver miniminivån.

Av konsekvensutredningen gällande föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter till statistik om industrins energianvändning och industrins energianvändning i små företag framgår att upptagen energi från värmepumpar rapporteras till Eurostat, men uppgifterna är idag ofullständiga, eftersom värmepumpar för uppvärmning av byggnader i industrin inte finns med. Sverige uppfyller således idag inte de krav som finns för rapportering. The Energy Performance of Buildings Directive, EPBD, ställer krav på byggnaders energiprestanda, och det finns tydliga tidsmål för de angivna kraven. Därför, skriver förslagsställaren, är det viktigt att statistiken ger möjlighet att följa upp utvecklingen av åtgärder för energieffektivisering. Att utöka undersökningen med ytterligare frågor för rapporteringen till EU-direktivet skulle ge en väsentligt större uppgiftslämnarbörla, skriver förslagsställaren, och Energimyndigheten avser använda de insamlade uppgifterna som underlag till beräkningar för att visa på uppfyllnadsgraden i kraven om byggnaders energiprestanda.

Enligt Regelrådet identifieras att det finns underlag om vilka EU-akter som statistiken ska betjäna och att rapporteringskrav finns. Däremot saknas ett tydligt ställningstagande där förslagsställaren uttryckligen bedömer att föreskrifterna som sådana överensstämmer med EU-rätten och om de går utöver EU:s minimikrav

Regelrådet finner att redovisningen av överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven är bristfällig.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Inget övrigt finns att framföra i detta ärende.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 4 november

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm (ordförande), Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Nilsson.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Nilsson
Föredragande